

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 52/21
Luxembourg, 14. april 2021

Sodbi v zadevi T-378/20
Ryanair DAC/Komisija in T-379/20 Ryanair DAC/Komisija

Ukrepa pomoči, ki sta ju uvedli Švedska in Danska, da bi družbi SAS nadomestili škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov letov zaradi uvedbe omejitev potovanj, ki jih je povzročila pandemija Covid-19, sta skladna s pravom Unije

Glede na to, da ima družba SAS v teh dveh državah članicah bistveno večji tržni delež kot njen najbližji konkurent, pomoči ne pomenita nezakonite diskriminacije

Danska in Švedska sta aprila 2020 Komisiji priglasili dva ločena ukrepa pomoči za družbo SAS AB v obliki poročstva za obnovljivo kreditno linijo v višini največ 1,5 milijard švedskih kron (SEK) na ukrep¹. Namen navedenih ukrepov je bil družbi SAS delno nadomestiti škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov njenih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije Covid-19.

Komisija je s sklepoma z dne 15. aprila 2020² in z dne 24. aprila 2020³ priglašena ukrepa opredelila kot državni pomoči⁴, ki sta na podlagi člena 107(2)(b) PDEU združljivi z notranjim trgovom. V skladu s to določbo je pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, združljiva z notranjim trgovom.

Letalska družba Ryanair je vložila tožbi za razglasitev ničnosti teh sklepov, vendar je deseti razširjeni senat Splošnega sodišča Evropske unije ti tožbi zavrnil. V tem okviru je navedeni senat prvič potrdil zakonitost individualnih ukrepov pomoči, sprejetih v odgovor na posledice pandemije Covid-19, glede na člen 107(2)(b) PDEU⁵.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je na prvem mestu zavrnilo tožbeni razlog, ki se je nanašal na to, da naj bi bili dodeljeni pomoči nezdržljivi z notranjim trgovom, ker naj bi bili namenjeni za povrnitev škode, ki je nastala le eni družbi. Splošno sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da je v skladu s členom 107(2)(b) PDEU pomoč lahko namenjena za povrnitev škode, ki jo je povzročil izjemen dogodek, tudi če ima od nje korist le posamična družba in se z njo ne povrne celotna škoda, ki jo je povzročil ta dogodek. **Komisija zato ni napačno uporabila prava samo zato, ker vsi oškodovanci škode, povzročene s pandemijo Covid-19, niso bili upravičenci ukrepov v korist družbe SAS.**

¹ Ukrep pomoči, ki ga je sprejela Švedska, pomeni individualno pomoč, ki jo je Švedska dodelila družbi SAS kot družbi, ki je upravičena do sheme jamstev za posojila, namenjene vsem švedskim letalskim družbam v okviru pandemije Covid-19, ki jo je Švedska Komisiji priglasila pred prigrasitvijo tega individualnega ukrepa pomoči in ki jo je Komisija 11. aprila 2021 odobrila na podlagi člena 107(3)(b) PDEU.

² Sklep Komisije C(2020) 2416 final v zvezi z državno pomočjo SA.56795 (2020/N) – Danska – Nadomestilo za škodo, ki je zaradi pandemije COVID-19 nastala družbi SAS.

³ Sklep Komisije C(2020) 2784 final v zvezi z državno pomočjo SA.57061 (2020/N) – Švedska – Nadomestilo za škodo, ki je zaradi pandemije COVID-19 nastala družbi SAS.

⁴ V smislu člena 107(1) PDEU.

⁵ Splošno sodišče je v sodbi z dne 17. februarja 2021, Ryanair/Komisija, T-259/20 (glej tudi sporočilo za medije št. 17/21), preučilo zakonitost sheme državne pomoči, ki jo je Francija sprejela v odgovor na posledice pandemije Covid-19 na francoski trg letalskih prevozov. V sodbi z dne 14. aprila 2021, Ryanair/Komisija, T-388/20 (glej tudi sporočilo za medije št. 53/21), je Splošno sodišče preučilo zakonitost drugega individualnega ukrepa pomoči na podlagi člena 107(3)(b) PDEU.

Splošno sodišče je na drugem mestu zavrnilo tožbeni razlog, s katerim je družba Ryanair izpodbijala sorazmernost ukrepov pomoči glede na škodo, ki je družbi SAS nastala zaradi pandemije Covid-19. Splošno sodišče je najprej opozorilo, da je s členom 107(2)(b) PDEU dovoljena le povrnitev gospodarske škode, ki so jo neposredno povzročile naravne nesreče ali drugi izjemni dogodki. Vendar je **Komisija glede na spremenljivost pandemije in nujno vnaprejšnjost količinske opredelitve škode, ki je zaradi nje nastala družbi SAS, v izpodbijanem sklepu dovolj natančno predstavila metodo izračuna za oceno navedene škode, ki omogoča preprečitev tveganja morebitnega čezmernega nadomestila.**⁶ V tem okviru Splošno sodišče poleg tega izpostavlja zavezo Danske in Švedske, da bosta najpozneje do 30. junija 2021 naknadno ocenili škodo, ki je dejansko nastala družbi SAS, in po potrebi zahtevali vračilo pomoči, ki bi ob upoštevanju vseh pomoči, ki se lahko družbi SAS dodelijo zaradi pandemije Covid-19, vključno s strani tujih organov, presegala navedeno škodo.

Splošno sodišče je na tretjem mestu zavrnilo tožbeni razlog, ki se je nanašal na domnevno kršitev načela prepovedi diskriminacije. Z individualno pomočjo se namreč po njeni naravi uvaja različno obravnavanje ali celo diskriminacija, ki je neločljivo povezana z individualno naravo ukrepa. Trditev, da je taka pomoč v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije, bi zato v bistvu pomenila sistematično izpodbijanje združljivosti vsake individualne pomoči z notranjim trgov, čeprav pravo Unije državam članicam omogoča, da, če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 107 PDEU, dodelijo take pomoči.

Poleg tega je različno obravnavanje, uvedeno z zadevnima ukrepoma, tudi ob predpostavki, da ga je na podlagi tega načela mogoče izenačiti z diskriminacijo, lahko upravičeno, če je potrebno, primerno in sorazmerno za doseg legitirnega cilja. Splošno sodišče je v delu, v katerem se je družba Ryanair sklicevala tudi na člen 18 PDEU, poleg tega poudarilo, da je s to določbo prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo, kjer se uporabljata Pogodbi in brez poseganja v njune posebne določbe. Ker pa člen 107(2)(b) PDEU po mnenju Splošnega sodišča spada med posebne določbe Pogodb, je to sodišče preučitev zadevnih ukrepov nadaljevalo na tej podlagi.

V zvezi s tem je Splošno sodišče na eni strani potrdilo, da cilj zadevnih ukrepov izpolnjuje pogoje iz člena 107(2)(b) PDEU, ker se z njima dejansko želi delno nadomestiti škoda, ki jo je družbi SAS povzročil izjemen dogodek, in sicer pandemija Covid-19. Splošno sodišče je na drugi strani ugotovilo, **da je različno obravnavanje v korist družbe SAS primerno za doseg cilja navedenih ukrepov in ne presega tega, kar je nujno za doseg tega cilja, ker ima družba SAS največji tržni delež na Danskem in na Švedskem in ker je ta tržni delež bistveno večji od tržnega deleža njenega najbližjega konkurenta v obeh državah.**

Splošno sodišče je na četrtem mestu sklepa Komisije preučilo glede na svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja. V tem okviru je poudarilo, da družba **Ryanair ni dokazala, kako bi jo izključnost ukrepa lahko odvrnila od ustanavljanja na Danskem ali na Švedskem ali od opravljanja storitev iz teh držav ali v ti državi.**

V zadevi T-379/20 je Splošno sodišče poleg tega ugotovilo, da je ukrep pomoči, ki ga je priglasila Švedska, subsidiaren glede na švedsko shemo pomoči, sprejeto na podlagi člena 107(3)(b) PDEU v odziv na motnjo v švedskem gospodarstvu, povzročeno s pandemijo Covid-19⁷. Vendar je zavrnilo trditev, ki se je nanašala na to, da iz tega razloga cilj tega ukrepa ni mogel biti odprava škode, povzročene z izjemnim dogodkom v smislu člena 107(2)(b) PDEU. Splošno sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da Pogodba DEU ne nasprotuje hkratni uporabi člena 107(2)(b) in

⁶ Komisija je obseg škode, ki je nastala družbi SAS, opredelila kot „izgubo dodane vrednosti“, ki je razlika med prihodki v obdobju od marca 2019 do februarja 2020 in prihodki v obdobju od marca 2020 do februarja 2021, od katere so bili na eni strani odšteti variabilni stroški, ki se jim je ta družba izognila in ki so bili izračunani na podlagi stroškov, nastalih med marcem 2019 in februarjem 2020, in na drugi stopnja dobička v zvezi z izgubo prihodkov. Znesek škode je bil začasno ocenjen ob upoštevanju zmanjšanja zračnega prometa za od 50 % do 60 % v obdobju od marca 2020 do februarja 2021 v primerjavi z obdobjem od marca 2019 do februarja 2020 in naj bi ustrezal znesku med 5 in 15 milijardami SEK.

⁷ Splošno sodišče je v sodbi z dne 17. februarja 2021, Ryanair/Komisija, T-238/20 (glej tudi sporočilo za medije št. 16/21), zavrnilo tožbo družbe Ryanair zoper sklep Komisije o razglasitvi te švedske sheme pomoči za združljivo z notranjim trgovom.

člena 107(3)(b) PDEU, če so izpolnjeni pogoji iz obeh določb. To zlasti velja, kadar so dejstva in okoliščine, ki povzročijo resno motnjo v gospodarstvu, posledica izrednega dogodka.

Splošno sodišče je nazadnje kot neutemeljene zavrnilo tožbene razloge, ki so se nanašali na domnevno kršitev obveznosti obrazložitve, in ugotovilo, da ni treba preučiti utemeljenosti tožbenega razloga, ki se je nanašal na kršitev procesnih pravic, ki izvirajo iz člena 108(2) PDEU.

OBVESTILO: Pri Sodišču je mogoče zoper sodbo ali sklep Splošnega sodišča vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja, v roku dveh mesecev in desetih dni od njene vročitve.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničn. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje

Celotno besedilo sodb ([T-378/20](#) in [T-379/20](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106